

# Pedagogika przedszkolna - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                          |
|---------------------|----------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Pedagogika przedszkolna                                  |
| Kod przedmiotu      | 05.1-WP-PEDP-PPM-W_pNadGenACQJ0                          |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a>                 |
| Kierunek            | Pedagogika / Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna |
| Profil              | ogólnoakademicki                                         |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata                     |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2017/2018                                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                            |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                                          |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                                          |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                |
| Język nauczania                 | polski                                                                                     |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami z zakresu pedagogiki przedszkolnej (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), podstawowymi pojęciami (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), zasadami, metodami i formami pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym, problematyką procesu adaptowania się dziecka w przedszkolu. Ukazanie znaczenia zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Kształtowanie umiejętności projektowania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, zastosowania przygotowanych projektów w praktyce edukacyjnej, wykonania i prezentacji środków edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

## Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania i psychologii rozwojowej.

## Zakres tematyczny

Geneza i status pedagogiki przedszkolnej oraz przedmiot, funkcje i zadania. Podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna). Cele wychowania przedszkolnego, środki dydaktyczne i podstawa programowa. Zasady i formy pracy pedagogicznej w przedszkolu: charakterystyka klasycznych i współczesnych klasyfikacji zasad stosowanych w pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz form organizacyjnych: a) zajęcia i zabawy swobodne, b) zajęcia dowolne, c) zajęcia z całą grupą, d) zajęcia zespołowe, e) zajęcia indywidualne, f) sytuacje okolicznościowe. Metody pracy wychowawczej w przedszkolu: 1) klasyczne: a) metody czynne, b) metody oglądowe, c) metody słowne. Zabawa jako potrzeba dziecka i strategia edukacyjna: a) pojęcie zabawa, b) wybrane teorie zabawy, c) właściwości zabawy, d) rodzaje zabaw, e) różnice między zabawą a grą, e) zachowania dorosłego sprzyjające i przeszkadzające zabawie dzieci. Strategia zadaniowa w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym: a) pojęcie zadanie, b) klasyfikacja zadań przydatnych w edukacji dzieci, c) procedura wykonywania zadań przez dzieci, d) rola dorosłego w procesie wykonywania zadań przez dzieci. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu: a) pojęcia plan, planowanie, b) rodzaje planów: roczny plan, plany miesięczne, dzienny plan, c) cechy dobrego planu. Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka w przedszkolu: a) pojęcie adaptacja, b) poziomy adaptowania się dziecka do warunków przedszkolnych, c) czynniki wyznaczające poziom adaptacji dziecka do przedszkola, d) przejawy prawidłowej i nieprawidłowej adaptacji do przedszkola, e) rola nauczyciela i środowiska rodzinnego w procesie przystosowania się dziecka do przedszkola. Przedszkole miejscem rozwoju dziecka. Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym: a) pojęcie samodzielność, b) formy samodzielności u dzieci w wieku przedszkolnym, c) poziomy samodzielności dziecka w życiu codziennym, d) zakresy samodzielności dziecka, e) przejawy niesamodzielności dziecka, f) rola środowiska rodzinnego i przedszkolnego w procesie usamodzielniania się dziecka. Dziecko w sytuacjach edukacyjnych. Nauczyciel wychowania przedszkolnego: a) cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola, b) podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola, c) pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola, d) przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi e) warsztat pracy nauczyciela przedszkola, f) kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego. Osobowość nauczyciel przedszkolna. Dokumentacja nauczyciela przedszkolnego. Organizacja dnia i pobytu dziecka w przedszkolu. Projektowanie zajęć w grupie przedszkolnej. Projektowanie kalendarza uroczystości i imprez przedszkolnych. Działanie dziecka w wieku przedszkolnym – wspierająca rola nauczyciela. Organizacyjne formy wspomagania procesu rozwoju dzieci – strategia zabawowa, strategia zadaniowa. Programy wychowania w przedszkolu. Plan miesięczny.

## Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Konwersatoria – podające (praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym), problemowe (dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne), praktycznego działania (projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, prezentacje multimedialne).

# Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                                                               | Forma zajęć |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Student ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki przedszkolnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi                                                                                                                                                | • <a href="#">K_W02</a> | • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne                                                                       | • Wykład    |
| Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii odnośnie edukacji przedszkolnej dziecka, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych oraz poglądów różnych autorów                                                                                             | • <a href="#">K_U03</a> | • Projekty zadań i sytuacji dla dzieci w wieku przedszkolnym<br>Swobodne wypowiedzi<br>Prezentacje multimedialne | • Ćwiczenia |
| Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tej dziedzinie, dokonuje samooceny własnych kompetencji w tym zakresie i doskonali swe umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w dziedzinie wczesnej edukacji | • <a href="#">K_K01</a> | • dyskusja                                                                                                       | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia są: aktywna obecność na wykładach

Konwersatoria

Zaliczenie z oceną na podstawie: k projektowania sytuacji i zadań edukacyjnych, aktywnej obecności studentów.

Ocena końcowa

Ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z konwersatoriów (50%) i wykładów (50%).

## Literatura podstawowa

1. Donaldson M., *Myślenie dziecka*, Warszawa 1986.
2. Hurlock E., *Rozwój dziecka*, Warszawa 1985.
3. Jaszczyszyn E., Szada-Borzyzkowska, red., *Edukacja dziecka: mity i fakty*, Białystok 2010.
4. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.
5. Nowak-Łojewska A., Olczak A., Soroka-Fedorczuk A., red., *Edukacja małego dziecka – refleksje, problemy, doświadczenia*, Zielona Góra 2009.
6. Olczak A., *Przedszkole podstawą nowoczesnej szkoły*, [w:] *W poszukiwaniu nowoczesnej szkoły*, red. M. Nyczaj-Drąg, A. Olczak, Kraków 2007.
7. *Podstawa programowa wychowania przedszkolnego*, 2008.
8. Waloszek D., *Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków 2006.
9. Waloszek D., *Funkcje przedszkola wobec dziecka: wychowanie przedszkolne*, Zielona Góra 1992.
10. Waloszek D. (red.), *Edukacja dzieci sześciolletnich w Polsce*, Zielona Góra 2005.

## Literatura uzupełniająca

1. Guz S., Zwierzchowska I., *O pomyślny start szkolny dziecka*, Warszawa 2010.
2. Kapica G., *Współczesne konteksty dzieciństwa*, Racibórz 2006.
3. Śliwerski B., *Pedagogika dziecka. Studium pądocentryzmu*, Gdańsk 2007.
4. Waloszek D., *Wybrane zagadnienia edukacji człowieka w dzieciństwie*, Kraków 2009.
5. Waloszek D., *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna: obszary sporów, poszukiwań wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*, Kraków 2010.
6. Czasopisma: „Wychowanie w Przedszkolu” i „Bliżej Przedszkola”

## Uwagi

Pozycje literatury są każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-06-2017 09:37)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ